

October 10, 1958

Correspondence Digest No. 12722 from Rome to Comrade Ogrodziński

Citation:

"Correspondence Digest No. 12722 from Rome to Comrade Ogrodziński", October 10, 1958, Wilson Center Digital Archive, *Polskie dokumenty dyplomatyczne 1958* (Warszawa: Polski Instytut Spraw
Mie

dzynarodowych, 2011), Document #240, pp.611-612. Translated by Jerzy Giebułtowski.
<https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/209008>

Summary:

The secretary of state of the Austrian Ministry of Foreign Affairs, Kriesky, shares his opinions about the Rapacki Plan. He proposes certain elements, such as extending the nuclear-free zone to include the Scandinavian countries, and the establishment of a control body made up of representatives of the zone member states.

Credits:

This document was made possible with support from Carnegie Corporation of New York (CCNY)

Original Language:

Polish

Contents:

Original Scan
Translation - English

10 października

240

240

*10 października, wyciąg korespondencyjny
z szyfrogramu ambasadora w Rzymie:
opinie sekretarza stanu w MSZ Austrii o planie Rapackiego*

Ścisłe tajne!

Wyciąg korespondencyjny Nr 12722
z R z y m u , dn. 10.10.58

Tow. O g r o d z i ń s k i

Tow. DRUTO depeszą Nr 429 z 10 bm. podaje:

Przekazuję informację Stroynowskiego z rozmowy z Kreiskim.

1) Kreisky przywiązuje dużą wagę do politycznego charakteru planu R. Nowe elementy Kreiskiego do planu R. sprowadzają się do:

- a) rozszerzenia strefy na 4 kraje skandynawskie, Austrię, Szwajcarię, Grecję. Niezbędne Węgry, lecz nie wiadomo, czy dałoby się je włączyć. Wreszcie włączenie części terytorium ZSRR (kraje bałtyckie, pas bliski Finlandii oraz symbolicznie wąski pas wzdłuż Bugu), takie ma być stanowisko Skandynawów.
- b) Nawiązując do propozycji Bułganina, K. uważa, iż głównym zadaniem planu R. jest ograniczenie zbrojeń konwencjonalnych oraz skuteczny aparat kontrolny złożony z uczestników strefy, przy funkcji kierowniczej przedstawicieli poszczególnych krajów na własnym terytorium, pozostali zaś uczestniczyliby jako doradcy.
K. sądzi, że to byłoby do przyjęcia przez ZSRR.
- c) Novum w sformułowaniu K. – wycofanie wojsk obcych nie jest warunkiem niezbędnym, a może być niekiedy szkodliwym, jak np. wycofanie się z Węgier ZSRR.

K. spodziewa się nowej kampanii wokół planu R. i nowych naszych inicjatyw. Wówczas SPO gotowa jest zająć oficjalnie ^dstanowisko w postaci deklaracji bądź wywiadu dla naszej prasy^d. ^bTow Łobodycz, warto się zainteresować, choć źródło (Stroyn[owski]) niezbyt usposabia^b.

2) À propos rozmów z prof. Lange²¹, K. spodziewa się szybkiej realizacji 100 mln. dolarów pożyczki dla nas w ramach OECE. Opracowuje on niezależnie od tego pewne konkretne propozycje, gdy one dojrzeją, będzie chciał przyjechać do Polski. Przyjazd jego obecnie upozorowany odczytem nie miałby sensu. Zdaje się, że propozycją tą może być włączenie Polski do europejskiego systemu wodnego (pomoc finansowa i techniczna przy budowie kanału Odra–Dunaj).

3) Głównymi rozmówcami prof. Hochfelda w Wiedniu będą faktycznie Peter Strasser – zacięty i jawny antykomunista oraz Christian Broda, człowiek Kreiskiego.

AMSZ, z. 10, w. 55, t. 525

241

11 października, notatka dyrektora generalnej z rozmowy z ambasadorem ZSRR na temat prób nawiązywania stosunków dyplomatycznych przez RFN z państwami socjalistycznymi

Warszawa, dnia 11.10.58

Ścisłe tajne

Notatka

z rozmowy z Amb. Abrasimowem dn. 7.10.58 r. w MSZ

Abrasimow poinformował, że polecono mu zwrócić naszą uwagę na manewry polityczne rządu NRF wokół sprawy nawiązania stosunków dyplomatycznych z niektórymi krajami obozu socjalistycznego.

Jest dość oczywiste, że rząd NRF nie chce normalizacji tych stosunków, a jedynie spekuluje na tej sprawie, mając na widoku różne cele, jak np.: rachuby na zmiany w krajach socj., stwarzanie pozorów, że sprawa granic jest problemem otwartym itp.

²¹ Zob. dok. nr 138.

240

October 10, correspondence digest from the code message of the ambassador in Rome:

opinions of the secretary of state in the Austrian MoFA
about the Rapacki Plan

Top secret!

Correspondence digest No 12722
from Rome, October 10, 1958

Comrade Ogrodziński

Comrade DRUTO by dispatch No 429 of the 10th of this month reports:

I relay Stroynowski's information regarding his conversation with Kreisky.

□Kreisky attaches a great importance to the political character of the R. plan. Kreisky's new elements as to the R. plan come down to:

a. extending the zone onto the four Scandinavian countries, Austria, Switzerland, Greece. Hungary [is] necessary, but we do not know if it can be included. Finally, inclusion of a part of the Soviet territory (the Baltic states, the belt near Finland's border and, symbolically, a narrow belt along the Bug River) - that is, allegedly the Scandinavian position.

b. In reference to Bulganin's proposal, K. believes that the main goal of the R. plan is reduction of conventional weapons and an effective control apparatus made up of the zone members, with the leading function [assigned] to the representatives of the individual countries on their territory, while the others would participate in an advisory capacity.

K. believes that it would be acceptable to the USSR.

c. The new element in K.'s formulation: withdrawal of foreign troops is not a necessary condition, but could sometimes harmful such as Soviet withdrawal from Hungary.

K. expects a new campaign around the R. plan and our new initiatives. Then the SPO is ready to take an official position in the form of a declaration or an interview for our press. d bComrade Łobodycz, it is worth interest, although the source (Stroyn[owski]) is not very promising. b

2) Speaking about conversations with Prof. Lange, ²[\[1\]](#)1 K. expects a quick realization of the 100 million dollars OECE loan. Apart from that, he is working on certain specific proposals, and when they are ripe, he would wish to come to Poland. If he were to come now under the pretext of a talk, it would make no sense. It seems that this proposal could be the inclusion of Poland in the European waterways system (financial and technical aid in the construction of the Danube-Oder Canal).

3) In Vienna, Prof. Hochfeld's chief interlocutors would indeed be Peter Strasser, an ardent, and open anti-communist and Christian Broda, Kreisky's man.

AMSZ, z. 10, w. 55, t. 525

21 See doc. no 138.